

ДНЕВНИКЪ

(стенографически)

на

IV РЪВИКНОВЕННО НАРОДНО СЪБРАНИЕ. (Извънредна сессия).

IV. ЗАСЪДАНИЕ, ПОНДЪЛНИКЪ 2 ЮЛИЙ 1884 г.

(Начало въ 3 часа 30 мин. слѣдъ пладнѣ подѣ председателство на г-на Ст. Стамболова).

Председателъ: (Звъни). Засѣданието се отваря, г-нъ секретаря ще прочете списъкътъ на г-да представителитѣ.

Секр. Храповъ: (Чете списъкътъ). Отсутствуватъ: Димитръ Добревъ, Юрданъ Ивановъ, Исмаилъ Мустафовъ, Риза ефенди, Тестежели Мустафа, Петръ Вълчевъ, Видинъ Младеновъ, Илия Вълковъ, Марко Кочевъ, Цанко Ниновъ, Нико Георгиевъ, Алекси Карамановъ, Петръ Ненковъ Драгански, Радионъ Иосифовъ, Георги Николовъ, Иванъ Ненчевъ, Каменъ Начевъ, Понъ Димитръ, Константинъ Геновъ, Хаджи Арифъ Приковъ, Душубакъ Ахмедъ, Иванъ Хорозовъ, Хафузъ Мехмедъ Байрактаровъ, Мехмедъ Хашимъ, Михаилъ Македоски, Цеко Кънчевъ, Иванъ Стояновъ, Кечели Мустафа, Мутинъ Мустафа, Недълчо Пушкарровъ, Димитръ Петковъ, Марко Балабановъ, Идризоглу Ахмедъ, Гендо Недевъ, Александръ Люскановъ, Петко Каравеловъ, Христо Дюкмеджиевъ, Д-ръ Молловъ, Мустафа Муфтиевъ, Юсуфъ бей Мустафовъ, Кесимъ Заде Мехмедовъ, Илия Маджаровъ.

Председателъ: Отъ 195 души представители отсутствуватъ 44, има нужното число представители, за да може Народното Събрание да засѣдава. Засѣданието се отваря и ще пристъпимъ къмъ дневния редъ. На дневенъ редъ има да се разгледатъ проше-

нието на г-на Сарафова за десетъ дневенъ отпускъ съгласно съ 18 чл. на Правилника, и прошенieto на г-на Д-ра Помянова пакъ за 10 дневенъ отпускъ. Подиръ това ще се пристъпни къмъ четение докладътъ отъ комисията за провѣрките на изборитѣ.

Секр. Храповъ: (Чете прошение отъ Михаилъ Сарафовъ):

Господине Председателю!

По семейна не отлагаема нужда невъзможно ми е да засѣдавамъ въ Народното Събрание въ продължение на 10 дена. За това моля ви, да внесете на разгледане въ Народното Събрание прощата ми за разрѣшение на 10—дневенъ отпускъ.

М. К. Сарафовъ.

Търново 2 Юлий 1884.

До господина председателю на IV. Народно Събрание въ Търново.

Председателъ: Дава ли Народното Събрание десетдневенъ отпускъ на г-на Сарафова? (Гласове: дава). Има ли нѣкой да говори върху този въпросъ? (Нѣма) Ако нѣма нѣкой да говори, ще положж на гласуване. Който не е съгласенъ, да се даде отпуска на г-на Сарафова, да си дигне ржката. (Четирма дигатъ). Вишегласие е, да се даде исканиятъ отпускъ.

Секр. Храповъ: (Чете прошение отъ господина Помянова).

До почитаемото Народно Събрание!

Най-покорно моля Народното Събрание, да благоволи да ми разрѣши десетодневенъ отпускъ начинай отъ третий Юлий.

Тутракански депутатъ.

К. Помяновъ.

Търново 2 Юлий 1884.

Председателъ: Имали нѣкой да говори върху настоящото прошение?

Мирскии: Трѣба да се укажатъ причинитѣ. Споредъ 18 чл. отъ Правилника, ако е по-голямъ отпускъ т. е. безроченъ, не се дава освѣнъ по причина на болѣсть, а позволение за отпускъ на определено време се допуца, подиръ като Събранието чуе причинитѣ, поради които се иска това позволение.

Юрданъ Тодоровъ: Сжщо щѣхъ да кажа. Тукъ не сж исказани причинитѣ, по които г-нъ Помяновъ иска отпускъ. Отъ друга страна даже тѣ преждеврѣменно бѣхх дошле тукъ, преди да се захване Събранието, а сега когато се захвана, искатъ отпускъ.

Д-ръ Помяновъ: Чухъ нѣкой г-да представителъ, че желаятъ да съмъ указалъ причинитѣ, по които прося отъ Събранието десетдневенъ отпускъ. Азъ мисля, г-да представителъ, че подобно нѣщо е излишно. Ако нѣмахъ нужда отъ отпуска, немаше и да го поискамъ. Най послѣ като искатъ да знаятъ причинитѣ, азъ съмъ готовъ да ги кажъ така сжщо неопредѣлено, както ги каза по-напрѣжний просителъ. Разбира се, вий тѣхъ уважихте, то и моитѣ трѣба да уважите. Той поиска отпускъ по семейни нужди и азъ тѣ сжщо искамъ отпускъ по семейни нужди. Мисля, че нѣма да бждете по визискателни да искате да разказвамъ по-нататкъ, както не искахте и отъ прежний просителъ. Азъ за това именно не турихъ „по семейни причини“, защото мисля че това е излишно. За туй не турихъ никави определени причини, защото ако и да казвамъ „семейни причини“ пакъ е неопредѣлено, и може би нѣкой да искатъ да влѣзхтъ въ подробностъ и да попитатъ, кои сж тѣзи семейни причини. Азъ мисля, който иска отпускъ, той трѣба да си има причини. И азъ прося на туй основание и като още добавя, че семейни нужди ме заставляватъ, ще моля да постъпите съ мене, както съ предишний просителъ.

Председателъ: Ако нѣма кой да говори върху прошенияето на г-на Помянова, то ще го подложа на вишегласие.

Мирскии: Когато е правенъ правилникътъ, не безъ причина е турено да се кажатъ причинитѣ, по които представителитѣ ще искатъ отпускъ. Ако се даде отпускъ на г-на Сарафовъ, даде му се по семейни причини. Человѣкъ семеенъ не може да каже подробно семейнитѣ причини. Но человекъ не бже-ненъ трѣба да укаже, да ли баща му е боленъ или майка му и пр. (Веселостъ). Инакъ може всички да искаме отпускъ.

Юрданъ Тодоровъ: Ний взехме въ внимание семейнитѣ причини на г-на Сарафова, нъ азъ не зная, г-нъ Помяновъ да ли има семейни причини. Ако негова милостъ е болѣнъ, да каже, нъ ний го видимъ здравъ. Ний си имаме жетви и полски работи, а тѣхна милостъ си отива тогасъ, когато има най-много работа въ Събранието. Ний тогасъ всички може да искаме отпускъ; затова не зная, да ли може да се удовлетвори просбата му.

Председателъ: Приема ли Народ. Събрание, да се даде на г. Д-ръ Помяновъ 10 дневенъ отпускъ? Който не приема, да си дигне ржката. (Вишегласие). И така прошенияето на г. Помянова остава безъ послѣдствие. Сега да минемъ на дневния редъ.

Докл. Узуновъ: Г-да Представители! Комисията се раздѣли на 6 секции и въ всѣка секция влѣзнаха по 5 души. Тѣй щото лицата, които съставляватъ секциитѣ да се не интересуватъ отъ провѣряването на изборитѣ. Втората секция може да представи нѣщо днесъ, понеже имаше твърдѣ лесни окръзи, за които нѣма никакви заявления. Въ вчерашното си засѣдание секцията, като разглѣда изборитѣ по тия окръзи, предложи на мене да ги докладвамъ. Тукъ ще докладвамъ сега за Севлиевский, Трънскій, Ряховский и Ломскій окръгъ и слѣдъ туй ако остане врѣме, още и за Силистренскій. Най напредъ ще захвана Ряховский Окръгъ. (Чете).

Ряховский Окръгъ, Околия Ряховска. На 27 Майи не могли да станатъ тия избори, защото не се явили достаточное число избиратели. Въ този день имало единъ актъ противъ нѣкой си Лугофетъ, който скхсвалъ бюлетинитѣ на хората; но акта не е приложенъ при самото дѣло.

Бѣлослатенска Околия. На 27 тоже не могли да станатъ изборитѣ по тѣзи причина, че не се явили достаточное число избиратели. За това изборитѣ се отложили както въ едната, тѣй и въ другата околия за 3-ий Юний. На 3-ий Юний, отъ 6893 избиратели въ Бѣлослатенската Околия присжествували само 828 души. Вишегласие получили: Иванчо Сѣй-

новъ, 590 гласа. Христо Симиловъ 554 и Михаилъ Македонски 552 гласа. Никакви почти нередовности не сж станали, освѣтъ, че се намѣрили 3 бюлетини повече отъ колкото сж биле забѣлѣжени лицата, които ще гласоподаватъ. Комисията намира тия избори за законни.

Председателъ: Има ли нѣкой да говори по изборитѣ въ Бѣлослатинската околия? (Нѣма). Ако нѣма кой да говори, тогазъ ще туря на гласоподаване. Какъ желае Народното Събрание да стане гласоподаването, явно или тайно? (Гласове: явно). Който намира че изборитѣ въ Бѣлослатинската околия сж станали не правилни, да си дигне ржката. (Никой не дига). Слѣдователно изборитѣ сж правилни и избранитѣ депутати въ Н. Събрание се приематъ за законни.

Докл. Узуновъ: (чете) Ряхвска околия. На 3-й Юний, отъ 8893 избиратели се явили 2857 души. Получили вишегласие: Цеко Вълчевъ 2649 гласа. Драганъ Цанковъ 2612, Конст. Геновъ 2319 и Хр. Рахиловъ 1091 гласа. Въ провѣриванieto намѣрили сж 12 бюлетини повече отъ колкото сж били забѣлѣжени въ списъка. Освѣтъ тѣзи малка нередовность друга нѣма, заявление нѣма, за туй комисията намира тѣзи избори за законни.

Председателъ: (Чете): Севлиево окръгъ. Отъ Севлиево околия се искатъ 6 мина, а отъ Габровската трима. Въ Севлиево околия на 27 Май отъ 10,147 избиратели, присхтствували 3,004 души, получили най много гласове и повече отъ $\frac{1}{4}$ г. Ст. Стамболовъ 2589, Никифоръ Влаевъ 2580 и Хр. Топузановъ 2549 гл. Тия сж повече отъ $\frac{1}{4}$ на гласоподавателитѣ, и за туй сж провѣзгласени за представители отъ Окр. Съвѣтъ. Комисията намира редовни тѣзи избори.

Председателъ: Има ли нѣкой да говори по Ряховскитѣ избори? (Нѣма). Който приема, че изборитѣ въ Ряховскитѣ окръгъ сж станали редовни, да си дигне ржката. (Вишегласие). Слѣдователно Ст. Стамболовъ, Влаевъ и Топузановъ сж законни представители.

Докл. Узуновъ: (Чете): На 3-ий Юний въ сжщия Окр. сж станали допълнителни избори за други трима представители. Отъ 10,147 избиратели, гласоподавали 1512, получили най много вишегласие х. Хубанъ Кючуковъ 1505, Андрей Пошовъ 1496 и Димитръ Петковъ 1215 гласа. Никакви заявления нѣма и комисията признава изборитѣ за законни.

Председателъ: Иска ли нѣкой да говори нѣщо

по тѣзи избори?

Д-ръ Помяловъ: Между избранитѣ г-да представители въ тази околия глѣдамъ да фигурира и името на г-нъ Димитра Петкова. До колкото зная,—и моето заявление ще се ограничи въ това—едно отъ сжществениитѣ условия, които предписва закона, за да бжде единъ български гражданинъ депутатъ, г-нъ Димитръ Петковъ не го пригѣжава; именно нѣма възраст отъ 30 години. Злѣ или добрѣ, прието е—както знаете—отъ нашия законъ, щото всѣкий депутатъ да има 30 годишна възраст. За туй азъ сега понататкъ нѣма да влизамъ въ критикованieto на тоя законъ, да ли е право да се изисква 30 годишна възраст, или не; по закона си е законъ,—твърдъ коравъ, такъвъ както си е. Остава сега азъ да докажа туй мое утвърждение, че Димитръ Петковъ не пригѣжава 30 годишна възраст.

Димитръ Петковъ, г-да представители, самъ е казалъ, и то подъ клѣтва въ засѣданието на Софийскій Окр. Сждъ отъ 10 Януарий 1883, т. е. тогава, когато се разглѣдаше едно негово углавно дѣло за написването нѣкаква си прокламация, предъ почитаемий Софийскій Окрѣженъ Сждъ, попитанъ, както се попитватъ обвиняемитѣ, преди да захване разглѣжданieto на, дѣлото за възраст, вѣра и националность така: Азъ ще прочета само тоя протоколъ, а послѣ ще дамъ на почит. бюро преписъ завѣренъ отъ протокола, въ който стоятъ думитѣ на г-на Петкова: —

„ПРОТОКОЛЪ“

„Софий 10-й Януарий 1883 год.“

„Софийскій Окрѣженъ Сждъ по Уголовно отделение, въ откритото си сждебно засѣдание въ слѣдующий съставъ: Председателъ Ст. Малинковъ и Членовѣтѣ Г. Ангеловъ и Ат. Симовъ; при Секретари Д. Пинжановъ. Въ присхтствието на прокурора К. Осетрова и съ участието на сждебнитѣ засѣдатели х. Мано Стояновъ, Димитръ х. Янковъ, Зане Спасевъ, Тодоръ Бояджиевъ и Доне Миковъ.

Почна разглѣжданieto на Углавното дѣло № 221 по списътъ за 1882 г. по обвинението на Димитръ Петковъ, ж. Софийскій, въ написване и распространяване въ Столицата на една престжпна революционна, nihilistическа прокламация.

Въ засѣданието по именното повикване обвиняемий се яви и се пристжжи къмъ опредѣление личността му.

Попитанъ обвиняемия Д. Петковъ показа слѣдую-

щето: Азъ съмъ родомъ отъ с. Башъ-кной, 24 годи- шевъ, Българинъ, Православенъ, бивши чиновникъ, подъ Схдъ другъ нхтъ не съмъ даванъ и прениси отъ Обвинителни актъ и списъка на свидѣлитѣ по- лучихъ.“

Това каза самъ Димитръ Петковъ подъ клетва, и то на 10 Януарий 1883, ще каже преди 1½ год. отъ днесъ.

Понапрѣдъ т. е. на 12 Априлий 1882 год. как- то се вижда отъ другъ заверенъ протсколъ, Димитръ Петковъ ималъ е случай да бжде попитанъ, за въз- растъта, каква му е, защото дѣлото се е било отло- жило еднажъ, все въ Софийский Окр. Схдъ, и се по- пита повторно. Тукъ стои: (захвана да чете): „днесъ на 12 Априлий“ . . . Ама това не е отъ Софийский Окр. Схдъ, но е пренисъ отъ протоколъ на единъ полицейски чиновникъ отъ София. Ето какъ стои (чете):

„Днесъ на 12-й Априлий 1882 г. азъ Тео- доръ М. Черневъ Помощникъ Г-ну Софийскому по- лицейскому, като призовахми Г-нъ Петкова въ при- сѣтствието на Г-на Софийский Прскуроръ и като го распитахми за намѣренната Хектография въ домътъ чия е и що литографиратъ съ нея, той отговори слѣдую- щето:

Отвѣтникъ Димитръ Петковъ родомъ отъ с. Башъ- кной Тулчанско Окр. Доброджа, на възрастъ 24 год. вѣра, прав. и пр.“

И подиръ тѣзи думи, които — както казахъ — се съдържатъ въ протоколитѣ, извлечени отъ Софийский Окр. Схдъ завѣрени по надлежний редъ, азъ ми се чини, че Димитръ Петковъ — както ще признаете сами — днесъ нѣма да има 30 години. Като самъ каза прѣ- ди 1 или 2 год. че има 24 години, то той днесъ не може да има повече отъ 25 или 26 години. Азъ невѣрвамъ, че Димитръ Петковъ самъ това да отказ- ва. Но други представители може би да кажатъ — както четохъ въ единъ отъ Дневниците на Нар. Съ- брание — по този въпросъ така: Димитръ Петковъ има 30 години, и за доказателството че има толкова, слу- жи това, че е билъ избранъ: ония, които го избрали, трѣба да сж знаели, че има изискуемата възраст, инакъ нещѣха да го избиратъ. Незная, да ли ще ар- гументира тѣй нѣкой отъ днешнитѣ г-да представи- тели, но въ хрониката (Дневници), която съществува въ Народното Събрание, чель съмъ подобно нѣщо. А може би и днесъ да се подигне нѣкой и да каже такава нѣщо, и затова трѣба и на него да отговоря.

По моето крайно убѣждение, а мисля и по Ва- шето, значило би това, че въобще предписанията отъ

закона да неважатъ сами по себѣ нищо. Онова, кое- то предвижда закона, че може да стане, то е възможно да стане, за това послѣ предвижда се наказание, санк- ция. Ако би да се утвърди онова, което предположихъ, би значило да не се допуска това, което закона до- пуска. Закона допуска, че нѣкой може би недостигналъ на 30 години да се избере за представителъ, за то- ва казва, че се изисква възрастъ 30 годишна отъ българский гражданинъ, за да може той да бжде депу- татъ. И затова виждате, до колко е несъстоятелно това възражение, ако би нѣкой така да възражава: избирате- литѣ не сж ли знаели, че има избираемий 30 години? Но избирателитѣ немогътъ да знаятъ тѣй точно го- динитѣ, както той самичкъ си ги знае.

И споредъ тѣзи обяснения азъ мисля, че нѣще се намѣри нито единъ измежду Васъ, който да се съмнява за това, че Д. Петковъ нѣма 30 години. И азъ мисля, че ако той самичкъ да бѣше тука, то нѣмаше да откаже това. Но както чухъ отъ проче- тения списъкъ, разумѣхъ, че Д. Петковъ не е днесъ тука, за да би могълъ да признае това.

За това Ви моля, г-да, да постѣпите съгласно съ закона. Азъ имамъ честь да представя на бюрото извлечението на протоколитѣ, които прочетохъ.

Д-ръ Вачевъ: Да ли г. Петковъ има надлежна възраст, каквато закона предписва да има единъ депутатъ, азъ не зная. Ще възража само на г. пред- говорившии това, че обвиняемия предъ схда никога не дава своигъ показания подъ клетва. Това е вѣр- но и вѣрвамъ, че на по-вече отъ г. представителитѣ е извѣстно. Вѣкога, когато се представи обвиняемия предъ схда, запитва се за възрастъта, вѣрата и на- ционалността, но това запитване не става никога подъ клетва, защото и самото углавно схдопроизвод- ство не предписва туй. Ако би нѣкога да има тако- во схдопроизводство, то е другъ въпросъ. Но поне до сега такъвъ редъ не се е практикувалъ въ наши- тѣ схдилища. Азъ моля г-да представителитѣ, щото това утвърждение на г. предговорившии да не се зи- ма въ внимание, понеже това е до нѣйвъ не истинно. тѣй като и на менъ е извѣстно, че въ углавното сх- допроизводство не съществува такъвъ редъ; напротивъ обвиняемитѣ абсолютено не се испитватъ подъ клет- ва, а безъ клетва; и имъ е дадена свобода да отго- варятъ безъ клетва и даже такава свобода, щото може и да не отговарятъ. Остава сега, да ли таково казване на г. Петкова предъ схда, както и предъ схдебний слѣдо- вателъ, да ли може да служи това самопроизвание за доказателството на неговата възраст? Извѣстно Ви

е г-да представители, че обвиняемия като се тури на банката на обвиняемия предъ съдилището, предъ уголовни съдъ, той относително зададенитъ нему въпроси за въроисповѣданне, възраст и националностъ, смятъ ги за твърдѣ маловажни, и твърдѣ е възможно, че обвиняемия азъ е на 30 години, казва се на 40, 22, или 23. Той го смята това за твърдѣ маловажно. За туй казвамъ, че таково самопризнание на г-на Петкова предъ Съф. Окр. Съдъ и слѣдователи, не може да служи за фактъ, че дѣйствително г. Петковъ е на 24 год. възраст. И ако г. Помяновъ има други нѣкои доказателства да представи, или ако самъ г. Петковъ признае, че е на такава възраст, то азъ съмъ даже първия, който ще помоля г-да представители да зематъ това самопризнание за фактъ и г. Петковъ да се не смята като представителъ въ Н. Събрание. Но таково самопризнание предъ Окр. Съдъ не може да се счита за чиста монета, или за фактъ, заради което той можеше да се кассира.

Дюкмеджиевъ: Азъ почти същото щѣхъ да говоря, което доста добръ разясни г. Д-ръ Вачевъ. Именно не може да се земе за фактъ, че единъ обвиненъ човѣкъ е казалъ, че е на 24 години, понеже това не е чудно, да каже нарочно, че е по младъ, защото може би се надѣе на милостъ или прошка. Ако има г-нъ Д-ръ Помяновъ да докаже съ друго нѣщо, или самъ г-нъ Петковъ да дойде и да признае, че е на толкозъ години, това е друго нѣщо. За това, тѣзи доказателства, които представи г. Д-ръ Помяновъ, не се считатъ за достаточни да убѣдятъ народнитѣ представители, да може да се кассира г. Петковъ.

Мирски: Отказвамъ се отъ думата.

Д-ръ Помяновъ: Каза се отъ г-да предговоривнитѣ и то до колкото разбрахъ, всичката тежестъ на тѣхното възражение бѣше тая, че испуснахъ думата „подъ клѣтва“, и се хванаха за нея дума. Хванаха една дума испусната, която не е въ тоя случай дѣйствителния фактъ и да казватъ, че г. Д. Петковъ има 30 години. Тия сж г-да представители възраженията, които чухъ отъ г-на Д-ръ Вачева и други. Ще поправа, защото както азъ казахъ, думата е пропусната. Но тогава не е билъ Петковъ обвиняемъ, а билъ испитанъ като свидѣтель отъ г. Чернева, тогавашний помощникъ на полицмейстера. Както и да е, приемамъ даже както въ единия, тѣй и въ другия случай да е билъ обвиняемъ и не испитванъ подъ клѣтва. Но развѣ Д. Петковъ, или който и да е отъ г-да представители, мисли-ли, че предъ единъ съдъ

може и трѣба да се лъже, ако и да не дава показанията си подъ клѣтва? Първо е това. Второ: какъвъ интересъ е ималъ обвиняемия да лъже. Онзи, който се избира за депутатъ, трѣба да е честенъ човѣкъ. Честенъ човѣкъ не само предъ съда не лъже, ами никога. А ви казвате, както и г. Дюкмеджиевъ, че въ съда се глѣда на възрастта, че когато обвиняемия е на помалка възраст, не наказва се толкозъ много и затова той има наклонностъ да скрие годинитѣ си. Истина е това, но само тогава ако би билъ подолу отъ 20 години, а ако е нагорѣ и за съдитѣ и за закона е все равно, и нѣма никаква разлика отъ години или по углавни дѣла отъ 18 на тамъ. Сега да кажемъ, че е ималъ интересъ и че му е допустнато да излъже; какъвъ интересъ е ималъ да каже, че е на 24 години, когато той е ималъ 29 години да кажемъ? Нее ималъ никакъвъ интересъ! Това ми са чини, че е извѣстно на г-да представители, че отъветствеността по углавни дѣла започва отъ 18 или 21-та година. Сега ако каже, че е на 24 години, ще ли му помогне нѣщо? Нѣма да му помогне. Нему се прочитатъ всичкитѣ дѣствия, по които се обвинява, че трѣба да отговаря по тѣхъ. — Още едно доказателство има, което ще убѣди всинца ни, че г. Петковъ нѣма 30 години. Не веднажъ г-да представители, г. Петковъ е заявявалъ, че нѣма 30 години. Както казахъ веднажъ предъ съда, въ публично засѣданне и предъ полицейския приставъ. Нито първия нктъ, нито въ послѣдующитѣ нѣма разлика въ показванието на годинитѣ си. Нѣколко мѣсеца едно подиръ друго е казалъ, че е на 24 години. Тѣзи нѣща, като се взематъ въ съображение и като нѣма никакво общинско свидѣтелство отъ пона или отъ махалата, че Д. Петковъ е дѣйствително на 30 години, азъ мисля, че Вашия здравъ разумъ ще Ви накара, да разберете, че г. Д. Петковъ нѣма 30 години. Толкова имамъ да кажа, и най послѣ Нар. Събрание е свободно да рѣши въпроса както иска.

Тухчевъ: Г-нъ Д-ръ Вачевъ помоли, Н. Събрание да остане безъ внимание заявлението направено отъ г. Д-ръ Помяновъ относително непълната възраст на г. Петкова. Тѣзи думи на г. Д-ръ Вачева се зидатъ само на едно упушение, на една погрѣшка направена отъ страна на г. Д-ра Помянова, погрѣшка, която г. Д-ръ Помяновъ заяви и показа, че дѣйствително тогавъ, когато се испитватъ обвиняемитѣ лица предъ административнитѣ или съдебни власти, не се зематъ тѣхнитѣ показания подъ клѣтва. Но азъ, казва той, направилъ съмъ едно упушение.

Подпомогнатъ г. Д-ръ Вачевъ само отъ тая погрѣшка идва нѣкакъ си противъ самия фактъ, противъ самото доказателство, което се представлява на бюрото, че дѣйствително г. Петковъ нѣма истинскитѣ условия, предписани отъ закона и Конституцията. Даване показанія г-да представители подъ кѣтвта или безъ кѣтвта, си има едно значение, а разликата е само въ формалността. Показанието дадено или въ единъ или въ другъ случай, е показаніе, което произлиза отъ самопризнанието на този, който го прави, а особено отъ самопризнанието на лице, когато това лице е обвиняемо. Какво пречеше на г. Петкова да отиде предъ администрацията и безъ никакво насилие, по негова собствена воля да признае, че той е на 24 години, не повече. Това негово самопризнание, което е дадено тѣй безъ никакво стеснение, идва да докаже, че той нѣмалъ повече отъ 24 години, когато е давалъ показанието. Като е тѣй, можемъ ли ние г-да представители, да зажулимъ и да не земемъ въ внимание такава доказателство, което стои като планина предъ насъ, да не приемемъ такъвъ единъ протоколъ,—значи ние да не признаваме силата на закона, значи ний да ходимъ да тѣпчимъ сами закона! Н. Събрание трѣба да се покаже образцово на туй, което съставлява. Сега имаме доказателство, че Петковъ нѣма изискуемитѣ условия отъ закона да бѣде депутатъ, т. е. че нѣма 30 годишна възраст. Ако нѣмаше този протоколъ, който се представи отъ г-на Д-ръ Помянова, за насъ щѣше да бѣде тъмно кое и да е заявлението. Заявлението на г. Д-ра Помянова е подкрепено съ силни фактове и сега правилно ли е г-нъ Петковъ да се приеме за депутатъ въ Народното Събрание? Споредъ мене, а и споредъ закона и Конституцията Д. Петковъ трѣба да се касира. 86-ий чл. на Конституцията предписва, щото да бѣде човѣкъ депутатъ, трѣба да е навършилъ 30 годишна възраст. Въ протокола таквази възраст нѣма. Сжщо и 27 чл. отъ Избирателний Законъ, който се основава на 86 чл. отъ сжщата Конституцията самъ потвърждава думитѣ и казва, че депутатина трѣба да има 30 години. Тѣй като Петковъ се указва, че нѣма 30 години, ние г-да за да избѣгнемъ всѣка грѣшка трѣба да не приемами Петкова за депутатъ.

Еремия Гешовъ: Г-нъ Д-ръ Помяновъ много добръ разясни въпроса. Ако нѣмаше положителни показанія на г-на Петкова, неможемъ да знаемъ да ли има на пълно 30 години или не. Неговото показаніе показва, че е на 24 години. Той билъ привиканъ предъ сѣда и самъ казалъ като го распитвали,

че е на 24 години. Той г-да, на него минаватъ вѣстници низъ рѣцѣтъ, той е ученъ човѣкъ, а не е както нѣкой да го докарамъ на право отъ овцѣтъ тукъ; какъ не е могълъ да излже, че не е българинъ, ами да крие годинитѣ си? Това не зимама въ внимание защото самъ той е призналъ на врѣмето, че е на 24 години. Сега ние всички тукъ, като сме дали кѣтвта че ще работимъ по чиста съвѣсть, какъ може да наруши човѣкъ кѣтвтата си. Г-нъ Петковъ самичкѣ е показалъ безъ кѣтвта, че е на 24 години, заради това азъ казвамъ да се касира. ✓

Ник. Мановъ: Г-да предговорившитѣ разясниха нѣкои работи и азъ ще се огранича по кжсо. Г-нъ Д-ръ Помяновъ заявява, че г. Д. Петковъ нѣмалъ 30 години и на това основание иска да бѣде касиранъ. Това заявлението подкрепва съ единъ препишъ отъ протокола подписанъ отъ единъ приставъ или помощникъ полицмейстера и другъ отъ Окр. Сѣдъ, когато г. Петковъ е билъ сѣденъ по уголовно дѣло. Ми се чини, че тѣзи доказателства не сж достаточни да докажатъ, че Дим. Петковъ е на 24, 20 или 30 год. Да се заключи протоколъ предъ единъ приставъ, който е ималъ такава работа; ние знаемъ какъвъ редъ се пази при съставянието на такива протоколи. За това, такъвъ единъ актъ не може да се земе за точно опредѣление на годинитѣ, защото много пжти може да се случи погрѣшка и въ самото записване на годинитѣ. Протокола, който е представенъ като доказателство отъ сѣда, ми се чини, че не е такава доказателство, което може точно и опредѣлено да доказва годинитѣ. Ако това бѣше предложено отъ другиго нѣкого, а не отъ Помянова и го поддържаше така, както го поддържа г. Помяновъ, не щеше да ми бѣде така чудно. Г-нъ Помяновъ като адвокатъ е видѣлъ, какъ се казватъ у насъ годинитѣ предъ сѣдилищата. Много пжти питатъ обвинения на колко години е, а той казва 20, 30, 40, колкото щете пишете. Така щото у насъ много мжчно е да има човѣци, които да знаятъ точно и опредѣлено годинитѣ си. Въ другитѣ страни има срѣдства наредени отъ дълго врѣме на самъ, отъ които може да се узнае колко години е нѣкой си. У насъ 4 или 5 години да играятъ въ възрастта, това не е редкостно. Това е цѣла истина и всѣки, който се е занимавалъ въ сѣдилищата, всѣки го знае. Друго нѣщо. Кои сж доказателствата да се докаже човѣкъ на колко години е? На всѣкадѣ има особни актове, чрезъ които се доказва туй нѣщо. У насъ такива актове не сж съществували, а днесъ и у насъ сж наредени. Но като сме се намидали въ

такова положение, че не се е записвало кога се ражда единъ гражданинъ, прибѣгващи къмъ други доказателства: свидѣтелството отъ общината или отъ понапошкренено отъ махалцитѣ. Г-нъ Помяновъ представи такъвъ актъ, на който мисля всѣки не може да му даде такава вѣра, каквато иска да му даде г. Помяновъ. Въ самия нашъ животъ, който го е изучилъ по добръ, е забѣлѣжилъ, че такъвъ актъ не може точно да докаже възрастта. Г-нъ Помяновъ трѣбаше да покаже нѣщо повече. (Д-ръ Помяновъ: Нѣма). Ако нѣма, (Председателъ: Да нѣма частни разговори) то доказателствата, които представи г. Д-ръ Помяновъ, сж недѣйствителни. Азъ съмъ първия да се изпълнява закона най точно; но съмъ противъ такива заявления, които нѣматъ пълни доказателства, а ние да ги земаме за пълни и да касираме единъ депутатъ. Така щото доказателствата като не сж толкозъ силни, не ще има нужда да се касира единъ депутатъ.

Славейковъ: Наистина всинца сме да се изпълнява закона, но трѣба да внимаваме и на причинитѣ, които искатъ да нарушатъ този законъ. Искамъ да обърна вниманието на г. ~~представителитѣ~~, че тукъ г. Петковъ не е искалъ да лъже, когато е билъ предъ съда, но има да потвърди, че много пкти става съ намерение да се говори и туй намерение не може да се земе за самопризнание. Толкозъ много пкти сж ставали таквизъ случаи, щото излишно е да ги повтарямъ. Въ самопризнанието г. Петковъ единъ пктъ казатъ, че е на 24 години, подиръ 7—8 мѣсеци пакъ повторилъ, че е на 24 години. Това само показва, че е отговарялъ съ небрѣжение и немарение. Защото ако положимъ, че на 1883 г. Петковъ е могълъ да каже, че нѣма още 24 години, както иска да каже г. Д-ръ Помяновъ, (Д-ръ Помяновъ: Не искамъ). То какъ е могълъ Петковъ г-да на 1877 год. да се яви като поборникъ? (Гласъ: На 76). На колко години е билъ тогавъ той? Сега основаванъ на едни таквизъ фактове, които повече не доказватъ освѣнъ злото желание на нѣкои, които искатъ да го касиратъ да не бжде депутатъ, да се основаваме на таквизъ фактове да го лишимъ отъ депутатство, ще бжде много несправедно. Той е билъ поборникъ и разбира се не е билъ на 15—16 години. Той е билъ на повече години; послѣ въ тъмница толкова време е седѣлъ и все на 24 години. Може ли да е все на толкозъ? Затова призовавамъ вниманието на г-да депутатитѣ да не постѣпватъ тѣй. Самъ г. Д-ръ Помяновъ каза, че ако и да покаже нѣкой годинитѣ си по малко, не му ся намалява туй наказание, а ако ли на таквизъ свидѣтелства, се основемъ които при-

веде г-нъ Д-ръ Помяновъ, да касираме единъ депутатъ, то мисе чини, че ако е за възрастта, изискватъ се по други доказателства, които г. Д-ръ Помяновъ ги нѣма. Даже и самъ г-нъ Петковъ го нѣма тука да засвидѣтелствува.

Хр. Топузановъ: Г-да Въпроса подигнатъ отъ г. Д-ръ Помяновъ предизвика нѣкои отъ г-да ораторитѣ да възразжтъ по въпроса, който го подигна. За доказателство, той представи 2 протокола: единъ отъ 82 и другъ отъ 83 год. Въ единия и въ другия г. Петковъ е казалъ, че е на 24 години и това иска да ни представи за фактъ, когато виждаме, че самитѣ протоколи противорѣчатъ единъ на други. Азъ ще помоли г-да преставителитѣ, да обърнатъ внимание само на това, което г-нъ Славейковъ каза: г. Петковъ е билъ поборникъ още въ 76 год. Ако той бѣше на 1882 година на 24 години, значи той на 76 год. е билъ 15 годишенъ. Може ли на толкова години да носи човѣкъ пушка и да ходи по балкана? Щомъ се обърне на това внимание, то не може да се каже, че е билъ на 1882 год. 24 годишенъ. И ако глѣдаме само по чертитѣ, на лицето, по напредъ трѣба да извадимъ отъ тукъ 10 души преди него. Заради това въпроса подигнатъ отъ г. Помянова е неоснователенъ и не може да се земе това за фактъ. И за това можи Народното Събрание, да признае г. Петкова за 30 годишенъ.

Н. Живковъ: Азъ г-да мисля, че въпроса е доста добръ освѣтленъ и съ кратки думи ще заключа моето мнѣние. Отъ преждеговоривнитѣ г-нъ Еремия Гешовъ, каза, че г. Петковъ не е отъ тѣзи прости хора, които могатъ да си събркатъ годинитѣ или народността. Азъ съмъ напълно съгласенъ, че той е доста просвѣтенъ човѣкъ. Но има едно друго нѣщо; човѣкъ, когато се исправи предъ съда, може да погрѣши. Азъ не казвамъ, че може да лъже единъ просвѣтенъ човѣкъ; но факта за обвинението, което чухме и което ни се представи отъ г. Помянова намъ е извѣстенъ. На насъ не е скришно, че такива обвинения за смъртъ, възмуцаватъ човѣка, и не само годинитѣ забравя, но даже и себе си. Въ таквизъ време като е билъ г. Петковъ, не може да се земе за фактъ, че неговитѣ години сж дѣйствително 24. Върху подобенъ случай у насъ били и самата молитва гласи: „И не введи насъ во искушение“. Сега г. Помяновъ като призна самъ, че г. Петковъ не е далъ показания подъ клѣтва, а пкъ ние тукъ сме се закѣли, а съ нази и г. Петковъ е положилъ едната ржка на сърцето и другата дигналъ къмъ небето, то

иска самъ тука да се произнесе и каже на Събранието, на колко години е. Затова да оставимъ въпроса висящъ, до дѣто дойде и заяви той самъ въ Събранието.

Председателъ: Щомъ стана предложение да се отложи въпроса, то съгласно съ чл. 15 отъ Правилника ще дамъ на вотирание, а послѣ може да се продължатъ пренията нататкъ. За това питамъ Събранието, съгласно ли е да се отложи тоя въпросъ, по предложението на Н. Живкова? Който е съгласенъ да се отложи въпроса, до дѣто дойде самъ г. Петковъ, да си дигне ржката. (Вишегласие). Слѣдователно въпроса се отлага. Има още 30 души, които сж записани да говорятъ, но не може да се говори вече по този въпросъ.

Моля, има ли още нѣкой да говори върху избора на Хаджи Хубанъ Кючюковъ и Андрей Пенковъ? (Нѣма). Тогава, който отъ г-да представителитѣ мисли, че Хаджи Хубанъ Кючюковъ и Андрей Пенковъ не сж законно избрани, да си дигне ржката. (Никой не дигна). Слѣдователно, Хаджи Хубанъ Кючюковъ и Андрей Пенковъ се приематъ за законни избрани представители въ Н. Събрание.

Докл. Узуновъ: (Чете): Габровска Околия...

Тихчевъ: Петъ минути отпущкъ.

Предспд.: Като свършимъ.

Докл. Узуновъ: На 27 Май, изборитѣ не сж станали въ Габровската околия, защото сж се явили само 37 души избиратели, и тия 37 души съставили протоколъ, че не сж могли да съставятъ бюро. Ако желае Събранието, мож да прочета протокола имъ. (Гласове: нѣма нужда).

На 3 Юний въ Габровската околия отъ 5344 души избиратели, явили сж се само 787. Получили сж гласове: Каролевъ 616, Конкилевъ 598, и Ив. Златинъ 489. Нѣма никакви заявления и комисията призна този изборъ за законенъ и правиленъ. (Приема се).

Предспдат.: Давамъ отпущкъ за 10 минути.

(Послѣ распускъ).

Предспдат.: Засѣданието се отваря изново. Ще продължаваме провѣркитѣ. Моля г-на докладчика да слѣдва.

Докл. Узуновъ: Трѣвненска Околия. На 27 Май не станали изборитѣ. На 27-ий 40 души избиратели се оплакватъ че имъ се писали въ бюлетинитѣ други лица а не онѣзи, коитѣ сж желаяли; но понеже изборитѣ не сж станали, това оплаквание нѣма никакво значение. (Шумъ).

Предспдат.: Моля Квесторитѣ да вардятъ тишната.

Докл. Узуновъ: На 3 Юний отъ 4816 избиратели гласоподавали сж 937. Получиха гласове: Атанасъ Населевски 633, Кола Станоевъ 542, и Захарий Байкушевъ 213. Никакви заявления нѣма и комисията призна тия избори за правилни и законни. (Приематъ се).

Брезнишка Околия. На 27 Май отъ 4287 избиратели, гласоподавали сж 1924, но бюлетини сж излѣзли 1919, т. е. 5 по малко. Получиха: Дим. Зидарски 1642 гласа, повече отъ $\frac{1}{4}$; за това Окръгъ Свѣтъ го е провъзгласилъ за избранъ.

На 3 Юний отъ 4287 избиратели, гласоподавали сж 1547. Получилъ е Дим. Вучковъ 1477 гласа и е провъзгласенъ за избранъ. Заявления нѣма. Комисията призна избора за правиленъ и законенъ. (Приема се).

Царибродска Околия. На 27 Май, отъ 3687 избиратели, гласували сж неизвѣстно колко. Получиха: Цвѣтко Манчовъ 1012 гласа, т. е. повече отъ $\frac{1}{4}$. При сичко това, той не е билъ обявенъ за избранъ, тѣй щото при повторителнитѣ избори на 3 Юний отъ 3687 избиратели, явили сж се 1500 и сжщия Цвѣтко Минчовъ е получилъ 1150 гласа, т. е. вторично е избранъ, и послѣ Илия Лукановъ 935 гласа. Никакви заявления нѣма. (Приема се).

Предспд.: Желаетъ ли Нар. Събрание да продължаваме? (Желаетъ). Тогава ще се докладва върху изборитѣ въ Ломското Окръжие.

Докл. Узуновъ: Ломски Окръгъ Ломска Околия. Отъ Ломската Околия сж избрани четири души. На 27 Май изборитѣ не сж станали и протоколъ не е съставенъ; по кои причини, неизвѣстно. Комисията само оказва на това нѣщо; но отъ неманието на протоколъ счита го за несщественъ и призна изборитѣ на 3 Юний за законни; а за разяснение, комисията рѣши, да се поиска протоколътъ отъ 27 Май.

Предспд.: Моля г-на докладчика да разясни, кога сж станали изборитѣ законно.

Докл. Узуновъ: На 3 Юний. На 27 Май не е съставенъ протоколъ. На 3 Юний сж избрани: Каменъ Начовъ, Петръ Берковски, Попъ Димитръ и Трифонъ Пановъ.

Предспд.: Искатъ ли нѣкой да говори върху изборитѣ въ Ломската Околия?

П. Берковски: Г-да представители! Както чухте и видѣхте, въ листътъ на кандидатитѣ избрани

за депутати отъ Ломската избирателна околия, имамъ честь да фигурирамъ и азъ, като депутатъ на моитѣ избиратели. Освѣнъ това, както чухте и видѣхте, че както отъ страна на почитаемата коммисия, тъй и отъ страна на правителството, върху тозъ изборъ въ тази коммисия—най-паче върху моя изборъ нѣма никакви бѣлѣжки, които да оспоряватъ моя депутатски мандатъ, т. е. до сега не е станало никакво възражение или заявление противъ моя изборъ. Отъ почетъ обаче и уважение спрямо или къмъ съществующитѣ закони въ страната и най-паче по поводъ на едно недоумѣние, което се е възродило въ менѣ, а може би и у почитаемитѣ ми събратия тоже представители; недоумѣние, което произлиза отъ едно малко обстоятелство, което—както и вие ще се съгласите—нигдѣ не се забѣлѣзва, съмъ принуденъ г-да самъ противъ себѣ, да констестирамъ избора си, т. е. самъ да направя единъ видъ възражение или заявление, като същеврѣменно ще оставя на почитаемото Събрание да се произнесе: до колко, азъ ще имамъ право да нося този свѣтъ депутатски мандатъ, или съ други думи, да ли ще имамъ честта да бѣда за напредъ членъ въ Нар. Събрание и заедно съ моитѣ събратия да засѣдавамъ въ идущето засѣдание и най-сѣтнѣ, да ли ще имамъ законно право да нося името Ломски представителъ.

Туй малко обстоятелство г-да, което го наричамъ тъмно, произлиза отъ единъ съществующъ у насъ законъ, а именно послѣдния новъ законъ за избирание представители. Въ тозъ законъ, чл. 28, ал. б, е казано: (чете) „Лица, които получаватъ заплащане, пенсия или помощ отъ държавното съкровище съ исклучение министритѣ и избранитѣ служители на окръжнитѣ и общинскитѣ свѣти и съдебнитѣ засѣдатели. Тия лица могатъ да бѣдѣтъ избрани за народни представители, ако сж си дали оставката 10 дни слѣдъ издаване княжеский указъ за изборитѣ.“

Думата ми е г-да, за туй послѣдно предложение, т. е. между тия лица, имать съмъ честь и азъ да принадлежа, преди да се здобия съ депутатский мандатъ.

Позволете ми г-да, вкратцѣ да се занимая съ истинскитѣ причини, които сж ме накарали да възража самъ противъ себѣ, г-да! Преди да бѣдѣ избранъ, имяхъ честта да бѣдѣ чиновникъ и въ послѣдно време занимахъ длъжността окръженъ управителъ. Като таквъ, по независими отъ менъ обстоятелства, принуденъ бѣхъ да си дамъ оставката, — въпроса обаче не е за моята оставка, а за моето депу-

татство. При даването оставката си отъ длъжността Раховски окр. Управителъ, азъ не се съобразявахъ, нито мисляхъ да се съобразявамъ съ съществующия законъ за изборитѣ, а именно 28 чл. ал. б., защото нѣмахъ намѣрение нито желание да бѣда нѣкога представителъ, по причина частна, по причина на разстроено здравие.

Наскоро подиръ тѣзи моя оставка, моитѣ избиратели, безъ да мя питатъ и безъ да се съобразятъ съ споменжтия по-напредъ членъ, и аленея въ съществующия законъ за изборитѣ, избрали мя за представителъ. Най-сетнѣ и азъ чухъ, че съмъ избранъ за представителъ. Сега, ако се земе подъ внимание значението на тозъ членъ 28 а най-паче, ако се земе въ внимание, че моята оставка не е станала десетъ деня слѣдъ издаването Княжеския Указъ за изборитѣ а 21 день, т. е. 11 деня по сетнѣ отъ колкото предвижда закона, то г-да, духа на закона предписва моя изборъ да се кассира. (Гласове: браво!)

Предъ видъ обаче—за кѣто проса снихожедението Ви—на чл. 9-ий отъ сжщия законъ, който казва, че избиранието представители за Обикн. Нар. Събрание става съ Княжески Указъ, който трѣба да се обнародва единъ мѣсець преди денъ, опредѣленъ за изборитѣ; и тозъ чл. ако се земе за аксиома, а именно за таквазъ, споредъ която да се тълкува значението по оставкитѣ на чиновникитѣ за да бѣдѣтъ депутати, то би трѣбало дѣйствително и азъ да дамъ единъ видъ—като съмъ за сега още вашъ събратъ—своето мнѣние, но като заентерисуванъ ще моля да ме извините. Само ще извините, ако прибавя, че Указа на **Негово Височество** е издаденъ не единъ мѣсець преди деня на изборитѣ а нѣщо два мѣсеца. Вслѣдствие на това и вслѣдствие на изказанитѣ тукъ членове, именно чл. 28 ал. б. и чл. 9 и тѣзи още двѣ точки, които изложихъ, азъ дѣйствително се намѣрихъ въ недоумѣние и немогахъ самъ да си истълкувамъ: да ли мога за напредъ да засѣдавамъ между Васъ или не.

Заради това г-да, азъ апелирамъ на васъ народни представители и моля да се даде едно тълкование на посоченитѣ отъ менъ членове, като въ сжщото врѣме се произнесете върху сѣдбата на моя изборъ. Като апелирамъ на васъ, то същеврѣменно, позволете ми да кажа, че ще почитамъ безпристрасното рѣшение и като подлежащъ на вашата критика, желая да си излѣза отъ залата. (Тръгва да си излиза.)

Председат.: (Звъни). Моля г-на Берковски да си стои на мѣстото, защото като се касае въпроса

до избора му, може да има нѣщо да възрази.

Валларовъ: Отказвамъ се.

Шивачовъ: Азъ искахъ да кажа сжщото, което каза г-нъ Берковски. Именно съгласно съ 2-ра алинея отъ 28 чл. отъ чиновника се изисква, за да може да предложи кандидатурата си, трѣба да подаде оставката си 10 дена слѣдъ издаването на Княжеский Указъ. И понеже 9-ий чл. казва, че Княжеский Указъ се обнародва единъ мѣсець преди дена на избора, значи, чиновника трѣба да си даде оставката 20 дена преди дена, когато трѣба да стане избора. Отъ думитѣ на Г-на Берковски, азъ разбрахъ, че той си е далъ оставката около 16-й Априлий т. е. тридесетъ и нѣколко дена по рано отъ дена, когато сж станали изборитѣ. Слѣдователно, азъ намирамъ точно, че г-нъ Берковски е изпълнилъ точно и бухвално тазъ 2-ра ал. на 28 чл. и слѣдователно неговия изборъ като законенъ, Нар. Събрание трѣба да потвърди. Това искахъ да кажа.

Кърджиевъ: Г-да представители! Както чухте отъ почитаемия Ломски представитель Г-на Берковски, самъ той съзнава, че неговия изборъ, или депутатский мандатъ, когото той носи като Ломски представитель е съмнителенъ, и самъ признава, че подлежи на критика,—на приемане или неприемане отъ Нар. Събрание неговото представителство. Твърдѣ правилно разбирамъ, г-нъ Берковски като указва на тази алинея на 28 чл. отъ избирателний Законъ, която говори, че чиновници могатъ да бждатъ избрани за народни представители, ако си дадхтъ оставката 10 дена, слѣдъ издаването на княжеский Указъ за изборитѣ. Това тѣй казано, въ тази алинея б. на 28 членъ, твърдѣ ясно и твърдѣ положително може да убѣди всѣки депутатъ, както и г-на Берковски, че избора на Г-на Берковски, станалъ на 3 Юний, е незаконенъ, тѣй като той е билъ още чиновникъ по-диръ десетѣтъхъ дена слѣдъ издаването на княжеский Указъ за изборитѣ. Самъ г-нъ Берковски съзнава, че такъвъ изборъ не може да бжде дѣйствителенъ на основание на тозъ законъ, по който ставатъ изборитѣ. Но отъ друга страна, г-нъ Берковски, за да тури Нар. Събрание въ двоумение: да ли трѣба да се касира неговия изборъ или не, силава се още на това, че споредъ 9-й чл. трѣбало, щото изборитѣ да станатъ единъ мѣсець слѣдъ обнародване Указа за тѣзи избори. Менѣ ми се струва, Г-да представители, че 9-й чл. както и да го тълкува г-нъ Берковски или г-нъ Шивачовъ, нѣма никакво сходство съ втората алинея отъ 28 чл. Толкозъ е по-злѣ за г-на Берков-

ски да каже това, защото ако е имало два мѣсеца врѣме до изборитѣ, той извѣстенъ, трѣбаше да запази туй условие: 10 дена слѣдъ указътъ да си даде оставката. А че имало два мѣсеца врѣме до изборитѣ, това ни най малко не е въ полза на г-на Берковски.

Зарадъ туй, азъ вѣрвамъ че тѣй като г-нъ Берковски се отказва отъ мандата си, то и Нар. Събрание нѣма да се откаже да изпълни буквата и духа на закона и нѣма да приѣме г-на Берковски за Народенъ представитель, понеже повече отъ 10 дена слѣдъ Указа е билъ чиновникъ.

Шивачовъ: Азъ се чудя на подобна логика, която г-нъ Кърджиевъ иска да въведе въ Нар. Събрание. Азъ питамъ г-на Кърджиева, ако се държимъ по точния и букваленъ смислъ на закона и като знаемъ че 9-й чл. не е изпълненъ, понеже изборитѣ не сж станали единъ мѣсець слѣдъ издаването на Указа, питамъ го въобщо изборитѣ станали ли сж законно? Питамъ го, изборитѣ на сичкиѣ представители, които сж събрани тукъ, законни ли сж? Нар. Събрание законно ли е избрано! Като е станало прочее едно общо нарушение, тогава било би противно да се дава на закона тълкование неподходяще на онова, което дѣйствително трѣба да му се дава. Казахъ и по-напредъ и законътъ казва, че 10 дена слѣдъ указътъ, т. е. 20 дена преди изборитѣ, чиновникъ за да може да бжде представитель, трѣба да си даде оставката. Повторямъ, че Г-нъ Берковски тридесетъ и нѣколко дена преди изборитѣ си е далъ оставката отъ чиновничеството, слѣдователно, чини ми се, че е повече отъ ясно, че г-нъ Берковски има пълно право да бжде народенъ представитель. Азъ вѣрвамъ, че Нар. Събрание ще признае избора за законенъ и ще го утвърди. Въ заключение прибавямъ, че има още и други нѣкои чиновници избрани за депутати; за това добрѣ би било, да се даде сега едно тълкувание за да се неповръщаме сетнѣ назадъ.

Тихчевъ: Г-нъ Берковски самъ дойде да контестира своя изборъ. Това му прави честь. Г-нъ Берковски признава, че дѣйствително неговия изборъ не може да носи онѣзи условия за единъ представитель, който е билъ чиновникъ. Г-нъ Берковски е билъ чиновникъ тогава, когато се е издалъ Указа за изборитѣ, но г-нъ Берковски като апелира на Нар. Събрание иска да покаже послѣдното чистия си патризъмъ, като направи едно рѣшение съгласно съ буквата и духа на закона. Между това, той се силава нѣкакъ на 9-й чл. отъ закона за изборитѣ.

Г-да представители! Указътъ, съ който Ломскій представителъ, г-нъ Берковски е уволненъ, носи № 53, носи дата 30 Априль 1884 год. Слѣдователно г-нъ Берковски си е далъ оставката не 10 дена слѣдъ издаванетоъ княжескій Указъ за изборитѣ както гласи 28 чл. ал. б. отъ избирателний законъ, но 37 дена по-сетнѣ. Достаточенъ е само 28-й членъ въ сравнение съ датата на Указа, съ който е уволненъ г-нъ Берковски, за да ни освѣтли, че дѣйствиелно избора му не е нито правиленъ, не е нито законенъ.

Коя е причината, по която се е ръководилъ законодательтъ, за да тури тая атеней въ 28-й чл. отъ закона за изборитѣ? Главната причина е тая, че законодательтъ е искалъ, да отстрани всѣко едно влияние върху народа отъ чиновницитѣ. Законодательтъ е искалъ, щото да не може никой чиновникъ, чрезъ своето управление или властъ да привлече къмъ себѣ си народа, за да го избере. Г-нъ Берковски се е отказалъ отъ чиновническій мандатъ тридесетъ и толькозъ дена преди изборитѣ; слѣдователно, той е ималъ врѣме да влияе върху своитѣ избиратели съ своята властъ; слѣдователно, той въ това врѣме е могълъ немалко да повлияе и да привлече къмъ себѣ си волята на избирателитѣ, и вслѣдствие на това, той може би е избранъ за представителъ.

Отъ тукъ се доказва, че г-нъ Берковски може да не е избранъ по истинската воля на своитѣ избиратели. Най сетнѣ г-нъ Берковски се осланя на 9-й чл. на избирателния законъ. Азъ не мога да разбера, какво сходство може да има 9-й чл. отъ избирателний законъ съ избора на г-на Берковски, или пакъ какво общо може да има Указътъ на **Негово Височество** за изборитѣ, който е опредѣлилъ двумѣсеченъ, а не едномѣсеченъ срокъ. Въ отношение къмъ избора на г-на Берковски, това е едно и сжко той е билъ все чиновникъ и въ единия и въ другия случай, той щѣне да повлияе на избирателитѣ си. 9-й чл. се отнася само до това, че отъ Указа за изборитѣ, единъ мѣсець послѣ трѣба да станатъ послѣднитѣ. Сега ако тѣзи избори не сж станали точно споредъ смисельтъ на 9-й чл., нѣкой трѣба да е виноватъ за това; но съ тази вина не може да си послужи г-нъ Берковски и не може да докаже, че негова изборъ е правиленъ; защото избора е съвсѣмъ отдѣлно нѣщо отъ постановлението, което дава 9 чл.

Зарадъ туй, предъ 28-й чл. и предъ Указътъ съ който е уволненъ Г-нъ Берковски, избора на Ломскія представители е неправиленъ и като таквъ, г-нъ Берковски трѣба да се кассира.

Грѣнчаровъ: г-да представители! г-нъ Берковски самъ признава, че споредъ духа, споредъ яения смисель на 28-й чл. ал. б. е незаконно избранъ. Върху това мисля, че нема никакво съмнение. Но дохожда той както и г-нъ Шивачовъ като се е силувалъ, че нѣма никакво основание въ чл. 28-й, дохождатъ и трѣсятъ подкрепление въ 9-й чл. отъ избирателний законъ. Това си нема мѣстото. Ако изборитѣ за Нар. Събрание не сж станали споредъ сжцииската смисель на 9-й чл. т. е. единъ мѣсець слѣдъ издаванетоъ на Указа, то вината пада на оногова, който е направилъ това нарушение на закона. Но да бжде това една причина да узаконимъ едно незаконие, азъ мисля ни единъ отъ насъ не може да се съгласи, че грѣшката на одного може да бжде въ полза на друго.

Г-нъ Шивачовъ се отпусна до тамъ и каза: ние да ли смѣ законно избрани, като изборитѣ сж станали два мѣсеца подиръ Указа на **Негово Височество**. Азъ мисля, че законността на избора не се състои въ врѣмето, т. е. колко врѣме се е изминало слѣдъ Указа на **Негово Височество** до изборитѣ; но въ това, да ли се е изпълнила формалността, указана въ самия законъ; да ли се е събрало нужното число избиратели въ първата недѣля и дали не сж станали нѣкои нарушения или нередовности. Слѣдователно, да дохожда единъ представителъ да казва въ Нар. Събрание, че като не сж станали изборитѣ единъ мѣсець слѣдъ издаванетоъ на Указа ние не сме законно избрани, мисля, че това може да бжде повече нѣщо — какъ да кажа — отъ абсурдъ. Като се оснозаватъ, че два мѣсеца е имало срокъ отъ дения на издаванетоъ Указа, до дения на изборитѣ, дохождатъ и казватъ, че дѣйствиелно е имало 20 дена до изборитѣ слѣдъ оставката; обаче въ закона не е казано че 20 дена преди изборитѣ, чиновника трѣба да си даде оставката, ако иска да бжде избранъ, но е казано; слѣдъ издаванетоъ Указа 10 дена. Ако бѣше казано, че предъ дения на избора трѣба да има толькозъ дена, тогава разбирамъ, но тукъ е казано че 10 дена слѣдъ издаванетоъ указа, чиновника трѣба да си е далъ оставката.

Г-нъ Берковски не е изпълнилъ това услови и даже самъ като, че не е ималъ даже намѣренге да си даде оставката, за да може да бжде избранъ за народенъ представителъ, но че по независящи отъ него причини си е далъ. Слѣдователно, неговия изборъ е незаконенъ и трѣба да се кассира.

Искамъ да направя възражение на Г-на Тихче-

ва, върху друго едно неправилно тълкуване на закона, т. е. че г-нъ Берковски като е билъ окр. управителъ, може да е ималъ нѣкакво влияние върху избирателитѣ си. Това тълкуване е неправилно и не трѣба да се зима въ внимание; защото г-нъ Берковски не е могълъ да отиде отъ Рахова въ Ломъ и да повлияе за да бѣде избранъ за представителъ. Найсетнѣ, като самъ г-нъ Берковски апелира на правдолюбieto на народнитѣ представители, нѣма съмнение, че избора му трѣба да се кассира.

Симидовъ: Азъ знаа, че г-нъ Берковски бѣше управителъ въ Рахова и че той си даде оставката по независящи отъ него причини, а не за да стане депутатъ, това го каза и самъ той. Г-нъ Тихчевъ каза, че г-нъ Берковски 30 дена подиръ указа за изборитѣ си е далъ оставката; но работата е, че не сж го избрали тамъ дѣто бѣше управителъ, а другадѣ. После, г-нъ Берковски самъ направи контестъ. Отъ туй се вижда, че той не е ималъ никакво намѣрение да става депутатъ, но сж го избрали други хора. И дохожда сега самъ и заявява, че избора му е съмнителенъ. Това прави честь на г-на Берковски. И когато самъ той заявява, колко повече за насъ ще е срамно да го приемемъ. Въ закона, ясно е казано, че 10 дена слѣдъ указа, чиновникъ трѣба да си даде оставката. Туй ясно е казано и нѣма нужда повече да се говори. Г-нъ Берковски самъ признава това и като честенъ чловѣкъ не въсприема, тогава колко повече ние трѣба да не приеаме.

Дуковъ: Казаха и по-преди, че трѣба да се кассира г-нъ Берковски. Това е твърдѣ ясно и неостава, какво да се говори, само това щѣхъ да кажа на г-на Шивачева, дѣто каза да се произнесемъ Собранието законно ли е; ще му кажа, че не сж временна тѣй да се произнася чловѣкъ. Друго нѣщо е, ако указътъ два мѣсеца напредъ се е издалъ. Ние сега не критикуваме и не разискваме: да ли указътъ е издаденъ на врѣме или не, но тукъ глѣдами изборитѣ на Ломския представителъ: да ли правилно е избранъ или не. Сега когато самъ г-нъ Берковски частно заявява, че той не е далъ оставката си 10 дена слѣдъ указа; ако я бѣ далъ и не му я бѣха приели, тогава е другъ въпросъ и тозъ въпросъ можаше да се породя, защото не е лѣсно за единъ день да си даде оставката и да му се приеме и да бѣде законно избранъ. Тогава неостава какво да се говори, защото 28-й чл. е побъркалъ по неволя неговий изборъ. Той самъ признава, че е незаконно избранъ, а сичкиятъ други погрѣшки, трѣба да останатъ на смѣтка-

та на онѣзи, които сж ги направили.

Шивачовъ: Азъ мисля Г-да представители, че не е задължително за Нар. Собрание мнението на Берковски. Съ рѣшението на тозъ въпросъ Нар. Собрание предрѣшава въпроса и по-добрѣ казано нарушава чюствата на самитѣ избиратели и отъ другитѣ окрѣзи. Азъ мисля, че не е само г-нъ Берковски, който подпада подъ тази категория. Нар. Собрание съ рѣшението на тозъ въпросъ, дава едно тълкувание, което ще му служи и при други нѣкои избори, ако се подигне подобна контестация. Значи, ако днесъ нѣкой представителъ пожелае да даде друго тълкувание на закона, ние да кажемъ, че понеже се касае до него да приемемъ неговото тълкувание; това ще бѣде много лошъ пхтъ, по който не ще можемъ да излѣземъ на добро мѣсто. Освѣнъ туй, тѣзи Г-да представители, се придържатъ о 28-й чл. ал. 2-а, че десетъ дена слѣдъ указа трѣба чиновника да си даде оставката; много добрѣ, и азъ казвамъ, че именно тѣзи чиновници, които желаятъ да бѣдѣтъ избранни представители, споредъ точний смислъ на избирателний законъ, трѣба 10 дена слѣдъ издаванетоъ указа или обратно 20 дена, опредѣленъ за избора. . . .

(Шумъ.) Това казва пакъ 9 членъ (чете:) „Избиранieto представители за Обикн. Нар. Собрание, става съ Княжески указъ, който трѣба да се обнародва единъ мѣсець преди деня опредѣленъ за изборитѣ.“ Чини ми се, че по-ясно отъ това не може да бѣде. Било десетъ дена предъ указа или 20 дена преди изборитѣ, това е равносилно.

Що се касае, че правителството е издало указа два мѣсеца преди изборитѣ и само е нарушило избирателния законъ, то г-нъ Берковски ни най-малко не е отговоренъ за това.

Заради това, азъ бихъ настоявалъ, че понеже самата погрѣшка е станала въ издаванетоъ указа, вслѣдствие на което е нарушенъ чл. 9-й отъ Изб. Законъ, на основание на който г-нъ Берковски, съгласно 28 чл. ал. 2 е избранъ на законно основание и предлагамъ, щото избора му да се утвърди.

Кжрдѣисевъ: Г-да! Върху избора на г-на Берковски, доста дълго се говори. Азъ пакъ ставамъ да отговоря на г-на Шивачева, който се мъчи да даде насилственно и криво тълкувания на 9-й чл. отъ избирателния законъ. 2-й чл. ако опредѣлява срокъ, който се изисква дѣтъ врѣмето на издаване указа до избора, отнася ст само до врѣмето и срока, кога трѣба да станатъ изборитѣ. А колкото до тѣзи избори, спорътъ на които се поражда отъ 28 чл. ал. отъ

избирателния законъ, т. е. когато единъ чиновникъ не си е далъ оставката 19 дена слѣдъ издаване указа, азъ казвамъ, че не може да има никакво сходство между тия два члена; защото, питамя: какво би произтѣзло, ако избора бѣ станалъ единъ мѣсець слѣдъ указа! т. е. ако бѣ станалъ на 25 Априль, а г-нъ Берковски бѣ си далъ оставката на 30 Априль? Можяхме ли въ таквъ случай, да признаемъ за законно — избранъ представителъ г-на Берковскаго? Азъ мисля, че такова тълкование, Нар. Събрание не може да приеме, колкото и да се сили г-нъ Шивачевъ, (Гласове: исчерпано е).

Топузановъ: За да се произнесемя, да ли е законно избранъ г-нъ Берковски, както глѣдамъ г-на предговорившия се основава на чл. 9-й и доказва, че избора билъ законенъ. Зависи само отъ този членъ, какъ да разбираме: да ли законно е станалъ избора или не. Азъ този членъ тъй го разбирамъ и вѣрвамъ, че нѣма кой да се съмнява въ това отношение. Азъ разбирамъ, че могатъ да станатъ изборитѣ по-късно отъ единъ мѣсець слѣдъ издаването на указа. Може указътъ да се издаде и мѣсець и недѣля и двѣ напредъ, и въ таквъ случай ранното издаване на указа за миналитѣ избори, не може да ни послужи за основание, да прогласимъ избора на г-на Берковски за законенъ; защото 28-й чл. ясно казва, че 10 дена слѣдъ издаване указа, чиновникътъ, трѣба да си даде оставката. Това не е станало, и слѣдователно избора му е незаконенъ и Нар. Събрание не трѣба да го признава.

Председателъ: Искан ли нѣкой да говори? (Ниска). Ако нѣма вече кой да говори по избора на г-на Берковски, и тъй като самъ противъ избора си прави контестация, то ще се гласоподава най-напредъ за него. Който признае, че г-нъ Берковски е правилно избранъ за депутатъ на 3 Юний т. г., да си дигне ржката — (2 дигать). Слѣдователно Нар. Събрание признава, че г-нъ Берковски не е правилно избранъ, и избора му се кассира. Подиръ това за избора на К. Начова, попъ Димитра и Трифонъ Панова.

Докладчикъ (чете): На 3 Юний, въ Ломската избирателна околия, отъ 8534 избиратели гласоподавали само 655; Каменъ Начовъ получилъ 412 гласа, Попъ Димитръ 327 и Трифонъ Пановъ 230. — Заявления нѣма.

Предсв.: Искан ли нѣкой да говори по изборитѣ на К. Начова, Попъ Димитра и Тр. Панова? (Ниска). Ако нѣма кой да говори, ще дамъ на гласува-

ние изборътъ на г-да Камена Начевъ, Попъ Димитра и Трифона Пановъ.

Христо Симиловъ: Свѣщенниците приематъ плата отъ хазната и трѣбва Народното Събрание да разясни: признава ли ги за чиновници или не; и желателно е да се земе това въ внимание и да се разиска малко повече, за да се знае, какъ глѣда Народното Събрание на тази работа.

Петко Валларовъ: Азъ нѣма да говоря за друго, но ще се ограничи само на въпросътъ на г-на Симилова, който каза, че трѣбва да се разясни, да ли заплатата, която зематъ свѣщенниците отъ ковчезничествата се счита чиновническа. Азъ мисля, че всички знаемъ, че тази плата я зематъ само взаимнообразно, и ще се внесе послѣ въ Ковчезничеството отъ населението, т. е. отъ надлѣжнитѣ общини. Слѣдователно, тѣ не могатъ да се считатъ за чиновници и тѣхнитѣ избори трѣбва да се считатъ за правилни.

Грѣнчаровъ: Когато е постановено въ законътъ че не могатъ да се избиратъ чиновници, това е направено именно предъ видъ, за да нѣма хора, които да влияятъ на правителството или да се влияятъ отъ правителството: да сж хора самостоятелни, които нѣма да искатъ служба или да влияятъ на правителството. Свѣщенниците, както знаете всички, сж обществени служители, които даже сж такива споредъ законътъ, на основание на който получва заплатата. Тъзи плата почувавагъ отъ своята община, въ която тѣ служатъ. Сега, ако се даватъ тѣзи пари отъ Ковчезничеството, то се даватъ взаимнообразно на тѣзи общи служители по нѣмание срѣдства за сега въ самитѣ тѣзи общини, за да удовлетворятъ свѣщенниците. То бѣше нужно за това, защото се забрани на свѣщенниците да зематъ отъ населението жито, кожи и тъй нататъгъ. Слѣдователно излиза отъ туй, че свѣщенничитѣ не сж чиновници, за които (за чиновничитѣ) самия законъ гласи, че могатъ да бждатъ избиратели само по известни условия, като си дадатъ оставката най-късно 10 дена подиръ излизане указа за изборитѣ. Слѣдователно, като свѣщенниците не получаватъ заплатата отъ правителството, и като правителството не може нито да ги уволнява отъ служба, нито да ги назначава, то отъ каквата страна и да поглѣднемъ на въпросътъ, дохождаме до заключение, че могатъ да бждатъ избирани за представители, както могатъ да бждатъ избирани и други обществени изборни служители, напр. общинскитѣ кметове, членовѣтѣ на окръжнитѣ съвѣти, които даже получаватъ плата отъ държавното съкровище, но сж изборни чиновници, и законътъ имъ дава пра-

во да бждт избрани за Народни представители. На това основание мисля, че всички ще се съгласимъ, че свѣщенниците могат да бждт избрани за представители и избирането на такива е законно.

Дуковъ: Азъ не вѣрвамъ г-да представители, че даже ще стане въпросъ за свѣщенниците, да ли трѣбва да ги приемемъ за законно избрани или не, защото отъ протоколитѣ на миналото събрание може да се види, че бѣлото духовенство може да се избира за представителъ. Въпросъ се ражда отъ това, че тѣ вземали направо отъ правителството пари; но не трѣбва да забравимъ, че тѣзи пари се даватъ взаимнообразно. Въ бюджета има една цифра, която е опредѣлена за свѣщенниците, но, отъ друга страна, влизатъ въ ковчезничеството приходи, които ще се събиратъ отъ населението въ замѣна на кожи, жито и тѣй нататкъ. Значи, пакъ отъ народа се плащатъ, и това непѣдлѣжи на никаво съмнѣние. Това ясно е казано тамъ въ протокола, както е тукъ въ закона, че владичитѣ и мюфтиитѣ не могатъ да се приематъ, а бѣлото духовенство може, и могатъ тоже всички други чиновници, които сж изборни, даже и членоветѣ въ окръжнитѣ свѣти.

Марко Велевъ: За чудо г-нъ Симидовъ прави свѣщенниците като чиновници. Това не е справедливо, защото никои свѣщенници не зематъ заплатитѣ си като чиновници и не се назначаватъ съ княжески указъ, нъ се условватъ съ общината, която управлява селото, за да може да станатъ свѣщенници: той има първо: условия съ които е станалъ свѣщенникъ. Ний знаемъ, че по едни условия, миналата година 1883 излъзе законъ, щото да дава хазната на свѣщенниците плата, ама за напредъ да се събиратъ приходитѣ на свѣщенството и отъ него да имъ се даватъ платитѣ, а не да се пазарятъ съ народа. За това, не можемъ да кажемъ за свѣщенниците, и учителитѣ, че сж чиновници. Тѣ не се назначаватъ отъ правителството съ указъ, а тѣ сж отъ народа наредени, и народа може да си даде гласъ и да бждт избрани; сега като сж избрани отъ народа, Народното Събрание не може да имъ откаже да ги признае, защото на свѣщенниците синоветѣ тѣглятъ военнитѣ тѣгоби и свѣщенниците даватъ даждия, както и другия народъ; тогасъ какъ можемъ да имъ откажемъ правото да бждт представители? Азъ поддържанъ г-нъ Попъ Димитра, който е първъ поборникъ 12 години въ турско врѣме и е страдалъ за народа, сега защо да му откажемъ да бжде представителъ. Г-нъ Христо Симидовъ не е ималъ право да отнеме депутатството

на свѣщенника попъ Димитра, и съгласно съ Народното Събрание, моето мнѣние е, да се даде право на г-нъ попъ Димитра за представителъ на онзи народъ, който му е далъ властъ на него. ✓

Мирский: Г-да, преждеговорившитѣ обяснихъ това, което искахъ азъ да кажа; само това ще добавя, че свѣщенниците не зематъ плата; само едно добавочно възнаграждение. Г-нъ Симидовъ на трѣбва да забравя, чл. 132 на Конституцията, който сж имали предъ видъ тѣзи, които сж направили новий избирателенъ законъ, и ако свѣщенниците не могатъ да бждт депутати, то значи, че сега могатъ да бждт депутати духовнитѣ лица само на другитѣ религии въ нашето отечество.

Христо Симидовъ: Г-нъ Марко Велевъ виждамъ, че не ме е разбралъ. Когато този законъ доуца да се приема бѣлото духовенство, то нѣма съмнѣние, че трѣбва да влизатъ тѣзи хора, като депутати. Азъ само не знаяхъ, да ли ще се връщатъ тѣзи пари въ ковчезничеството, и просто предложихъ нѣщо, което не можахъ да си разяснх. Колкото за Конституцията, азъ зная, какво казва. Подиръ нея какви избирателни закони станаха и тѣхъ ги зная. Но този законъ, споредъ който даватъ на свѣщенниците пари, не знаяхъ, дали опредѣлява, ако имъ се даватъ взаимнообразно или какъ. Азъ мисля, че не казахъ, да не ги желаемъ въ народното представителство, само искахъ да зная: чиновници ли сж или не.

Председателъ: Желаетъ ли още нѣкой да говори (гласове: не желаетъ). Тогасъ давамъ на гласуване изборътъ на Ломската околия, на Камена Начевъ, Попъ Димитра и Трифона Пановъ. Който мисли, че сж незаконни, да си дигне ржката (никой не дига). Слѣдователно Народното Събрание признава, че тѣзи избори сж правилни и законни.

Докладчикъ Узунъ: (Чете) Кутловичка околия трима депутати: на 27-й Майй дойдохъ недостаточное число избиратели; на 3-й Юний отъ 6232 избиратели присѣтствовали 1095 и получили Ивановъ: 560, Поповъ 499 Ненчевъ 431 гласа; никакви нередовности не сж станали, и заявления нѣма. Комисията признава избора за законенъ.

Председателъ: Искатъ ли нѣкой да говори по изборътъ на Кутловишката околия? (не иска). Тогасъ ще се гласува. Който мисли, че изборътъ на Кънда Ивановъ, Атанаса Поповъ и Ивана Ненчевъ не сж законни, да си дигне ржката (никой не дига); слѣдователно, Народното Събрание признава за законенъ изборътъ на Кънда Ивановъ, Атанаса Поповъ и Ивана Ненчевъ.

10 Докладчикъ Узуновъ (чете): Берковска околия. На 27-й Майй не станали избори; на 3-й Юний бю-
рото открито въ 9 часа; измежду 5856 избиратели
гласували 1655 и получили най-много гласове: Ка-
менъ Симеоновъ 1129, Цеко Поповъ 1107 и Георги
Николовъ 623. Освѣнь това, бѣхъ 24 бюлетини по-
вече въ кутията, отъ колкото бѣше забѣлежено въ спи-
ськѣтъ. При това има едно заявление и единъ актъ
отъ нѣкой си Ивана Антоновъ, който се оплаква срѣ-
щу Дамияна Ангеловъ, за дѣто записвалъ други име-
на въ билетитѣ, а не ония, които избирателитѣ сж
му казвали. Тукъ сж приложени 24 бюлетини и е-
динъ актъ.

Председателъ: Жалае ли Народното Събрание
да се прочете акта.

Докладчикъ: Комисията намира, че 24 бюле-
тини не влияятъ за изборѣтъ; колкото за актѣтъ, то
се вижда, че самъ Ангеловъ на основание 36 чл. под-
пада подъ наказание. За това, да се предаде на сх-
дѣтъ. Самия изборъ е законенъ.

Филипъ Симиловъ: Азъ мисля, че ако има едно
лице, което е писало други имена, а не тия, които сж
му казвали сами избирателитѣ, да се даде подъ схдѣ
и изборитѣ сж законни.

Председателъ: Има ли още нѣкой да говори?
(нѣма). Ако нѣма ще се гласува. Който мисли, че из-
борѣтъ, станалъ на 3-й Юний въ Берковската околия
е законенъ, да си дигне ржката, (никой не дига). Слѣ-
дователно Народното Събрание признава, че изборѣтъ
на Камена Симеоновъ, Цека Поповъ и Георги Нико-
ловъ сж законни и правилни.

Докладчикъ: Други околии нѣма приготвени. (Е-
динъ гласъ: азъ чухъ че има готова и за Силистрен-
ската околия).

Председателъ: Комисията за провѣркитѣ е при-
готвила само това, което сега докладва. Сега вѣче друга
работа нѣма и азъ ще бѣдж принуденъ да распус-
нж засѣданието. Заради това, ако има нѣкой да предло-
жи нѣкое запитване за идущето засѣдание, да го каже.

Петко Вълчаровъ: Азъ се ограничавамъ съ въ-
просѣтъ: ще ли може за утрѣ Комисията да при-
готви нѣщо и ако е възможно да засѣдаваме.

Председателъ: Азъ ще моля извинение. На дне-
венъ редъ има избирание комисия за прошенията.
Споредъ обявлението, което имаме за дневенъ редъ,
трѣбва още и тѣзи комисия да се избере.

Мирский: Азъ направихъ предложението да се
избере комисията за прошенията, нѣ тѣй като виж-
дамъ, че нѣма постѣжли прошения, защото ако ги

имаше, тѣ щѣхъ да бѣдѣтъ прочетени до сега, съ-
гласно съ 27 чл. на правилника. За това, не насто-
явамъ да се избере тази комисия, и да оставимъ из-
биранието ѝ за тогасъ, когато виждаме, че има про-
шения.

Никола Мановъ: Азъ ще поддържж мнѣнието
на г-нѣ Мирский и съмъ съгласенъ да не се избира
комисия преди да се появятъ прошения. Когато нуж-
дата изисква, тогасъ ще пристѣпимъ къмъ изборѣтъ ѝ.

Шивачевъ: Азъ мисля, че отъ третето Народно
Събрание остана голѣмо количество прошения не раз-
гледани, за това настоявамъ, като имамъ предъ видъ
че има повече отъ 200—300 прошения, които не сж
разгледани отъ третето обикновенно Събрание, и не-
обходимо е да се избере една комисия, която пред-
ложи по напредъ г-нѣ Мирский, ако и сега да се от-
каза и не поддържа предложението си. За това, моля
да се избере комисия отъ 5 чл. за докладване про-
шенията въ Народното Събрание.

Дюкмежиевъ: Азъ по друго щѣхъ да говоря.

Дуковъ: И азъ така сжщо мисля, че за сега нѣ-
ма нужда отъ комисия. Ако паднѣтъ прошения ще
се подадѣтъ на председателя, и които сж за прави-
телството да ги дадемъ за по нататѣшенъ ходъ. Ако
би да има нѣкой да подадѣтъ прошения за работа
която е неотлагателна, ако нѣмаше Събрание какво
щѣха да правятъ? щѣха да ги подадѣтъ на правител-
ството. За това, въ този случай може да се постѣпи
тѣй: ако има прошения да ги дадѣтъ на правител-
ството и то да имъ дава по-нататѣшенъ ходъ.

Мирский: Азъ като не настоявамъ да се избере
комисия за прошенията, имамъ още тѣзи причина, че
сега е извънредна сессия, и ако има нѣкой проше-
ния, то ще ги изслушаме и послѣ ще се препратятъ
на правителството, за да имъ даде надлѣжний ходъ.

Председателъ: Има постѣжли отъ 30 до 40
прошения отъ разни лица и общини до сегашното На-
родно Събрание и като видѣхъ такива прошения по-
стѣпли, то ми е дошло на ума, да се избере една
комисия за прошенията; но до когато нѣмаше пра-
вилникъ, не можахъ да предложа нищо. Освѣнь това,
за да се разгледатъ прошенията, то може да стане по-
слѣ, когато се види, кои сж законни представители.
За това, слѣдъ провѣркитѣ, ако има врѣме, ще ги раз-
гледаме, ако нѣма, ще останѣтъ. Г-нѣ Мирский да ли
се отказва?

Мирский: Отказвамъ се, както казахъ и въ на-
чалото.

Председателъ: Понеже се отказа, нѣма нужда да се гласува.

Дюкмежиевъ: Понеже се каза, че утрѣ ще бжде не приехтственъ день предъ пладиѣ, то и постѣ пладиѣ да бжде неприехтственъ, защото въ другий день ще имаме работа пакъ съ провѣрките на другитѣ окрузи, за които комисията утрѣ да приготви материалъ.

Председателъ: Споредъ чл. 1 на правилника, засѣдание трѣбва да има въ срѣда отъ 1 до 5 часа; а сега е лѣтно врѣме и трѣбва да се рѣши, дали за-

сѣданията да ставатъ сутрѣ или вѣчеръ. А утрѣ, ако комисията има приготвена работа, питамъ, дали трѣбва да се съберемъ или не. Питамъ, да ли има приготвена работа (гласове: нѣма). Тогасъ, трѣбва да се отложи засѣданието за въ срѣда (съгласни). Въ колко часа? (гласове: отъ 8 до 12 часа). Приемали Народното Събрание да стане засѣданието на 8 часа и да се затвори на 12. Които приемътъ да станжтъ на крака. (всички). Засѣданието се распуца. На дневенъ редъ ще бжджтъ провѣрките.

(Закрито въ 6 часа и 45 минути.)

Председателъ: **С. Стамболовъ.**

Подпредседатели: **Н. Сукнаровъ.**
Тр. Пановъ.

Секретари:

А. Ташикмановъ.
А. Храновъ.
И. Лукановъ.
Ф. Симиловъ.
Т. Кърджиевъ.
Н. Живковъ.

Директоръ на Стенографическото бюро: **А. Безеншекъ.**

1651